

Alain Gerlache, *Het verhaal van Wallonië*, Aalter, Uitgeverij Ertzberg, 2023, 181 pp., ISBN 9789464750461.

Vlaanderen en Wallonië hebben een gedeeld verleden, dat veel verder terug gaat dan de oprichting van België in 1830 en dat zich bovendien uitstrekt over zowat alle domeinen van het maatschappelijk leven. Dat werd – voor sommigen misschien onverhoopt, onbedoeld of onverwacht – ook bevestigd door de *Canon van Vlaanderen*, waarvan in mei 2023 tegelijk een gedrukte en een digitale versie werd uitgebracht.

Kwaliteitsvolle publicaties over Vlaanderen in het Frans of over Wallonië in het Nederlands kunnen bijgevolg – zowel omwille van het directe nabuurschap als omwille van de onderlinge (historische) verwevenheid – alleen worden toegejuicht. Dat geldt zeker voor het nergens verrassende maar wel informatieve *Het verhaal van Wallonië*, dat de Franstalige journalist Alain Gerlache in de vroege herfst van 2023 publiceerde.

Hij spreekt en schrijft – zoals bij zijn herhaalde optredens in diverse Vlaamse media telkens weer kan worden vastgesteld – uitstekend Nederlands en legt in dit boekje ook uit hoe dat komt. Evenzeer besteedt hij aan-

dacht aan het feit dat heel wat Franstalige Belgen daar niet in slagen en “*blijkbaar intellectueel niet in staat zijn om Nederlands te leren*”, zoals voormalig CD&V-politicus Yves Leterme – zelf de zoon van een Franstalige vader uit Komen – , in 2006 (in een onbeawaakt moment?) verklaarde. Toen destijds in Franstalig België grote commotie ontstond over deze uitspraak, was de legendarische jazz- en popcomponist en -muzikant Marc Moulin (1942-2008) in zijn wekelijkse column in het blad *Télémonstique* vrijwel de enige die genuanceerd bleef. Hij merkte op dat de toenmalige minister-president van Vlaanderen in het betreffende interview met de Franse krant *Libération* het woord *apparlement* – blijkbaar – had gebruikt, iets waar door de meeste commentatoren aan voorbij was gegaan. Deze Brusselaar, licentiaat politieke en economische wetenschappen van de ULB en radiomaker bij de RBTF, had geen politieke intenties of ambities, maar stond erop om intellectueel eerlijk te zijn.

Gerlache licht enerzijds de krachtlijnen toe van vooral de politiekmaatschappelijke verhoudingen in Wallonië vandaag – onder andere de politieke, socioculturele en syndicale dominantie van links, de sterke gerichtheid op Frankrijk en de moeizame reconversie van het industriële weefsel in Henegouwen en in het Luikse – en put onder meer uit het verleden van de jongste decennia om die te duiden. Anderzijds doet hij aan politieke zelfreflectie, zoals op bladzijde 55: “*Als Wallonië in zichzelf wil geloven en zijn toekomst wil verzekeren, is het van vitaal belang dat het een regionaal samenhorighedsgevoel en een gemeenschappelijk project ontwikkelt*”. Aan twee obstakels op de weg daar naartoe besteedt Gerlache in *Het verhaal van Wallonië* ruimschoots aandacht. Allereerst het goeddeels ontbreken van een actueel publiek debat over een Waalse identiteit, dat hij wel erg sterk uitvergroot. Daarnaast de (culturele)

solidariteit van de Franstalige Belgen, institutioneel geconcretiseerd in de Franstalige gemeenschap, los van het Waalse en het Brusselse gewest, met de sterke numerieke en financiële inbreng van Brussel in deze constructie.

Het verhaal van Wallonië hinkt – maar dat is allerm minst pejoratief bedoeld – een beetje op deze twee verwante maar toch divergerende benen, respectievelijk van journalistieke en politieke aard. Dat verhindert echter niet dat het een welkome verrijking vormt voor de publicistiek in en over België.

NICO VAN CAMPENHOUT